

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวกับระดับความวิตกกังวลในการใช้คอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในภาคเหนือ เป็นงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย และเก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำตำบลในภาคเหนือ ในช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2549 ถึง เดือนมกราคม พ.ศ.2550 การวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ หรือ SPSS for Windows ผู้วิจัยได้แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางประกอบการอธิบายแบ่งออกเป็น 6 ตอน ตามลำดับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่

ส่งเสริมการเกษตร

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสภาพการใช้งานคอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่

ส่งเสริมการเกษตร

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านทัศนคติต่อการใช้คอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่

ส่งเสริมการเกษตร

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความวิตกกังวลในการใช้คอมพิวเตอร์ของ

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ กับ ตัวแปรตาม

ตอนที่ 6 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการใช้คอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่

ส่งเสริมการเกษตร

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางราชการ ระยะเวลารับราชการในกรมส่งเสริมการเกษตร และประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ ดังแสดงในตารางที่ 3 พบว่า

เพศ จากการศึกษาเพศของของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้ให้ข้อมูล พบว่า ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 64.3) เป็นเพศชาย และร้อยละ 35.7 เป็นเพศหญิง

อายุ จากการศึกษาอายุของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร พบว่า ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 71.1) มีอายุ 41 - 50 ปี รองลงมาร้อยละ 14.8 มีอายุมากกว่า 50 ปี โดยที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีอายุน้อยที่สุด 23 ปี มากที่สุด 58 ปี อายุเฉลี่ย 45.9 ปี และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.5

รายได้ จากการศึกษารายได้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร พบว่า ครึ่งหนึ่งของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร (ร้อยละ 50.5) มีรายได้ 25,001 – 30,000 บาทต่อเดือน รองลงมาร้อยละ 29.2 มีรายได้ 20,001 – 25,000 บาทต่อเดือน โดยที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีรายได้น้อยที่สุด 7,630 บาทต่อเดือน สูงสุด 32,000 บาทต่อเดือน รายได้เฉลี่ย 22,670.7 บาทต่อเดือน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5,459.4

ระดับการศึกษา จากการศึกษาระดับการศึกษาของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร พบว่า ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 89.2) สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี รองลงมาร้อยละ 7.5 สำเร็จการศึกษาในระดับปวส. อนุปริญญา หรือเทียบเท่า และมีเพียงร้อยละ 3.3 ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท

ตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร จากการศึกษาตำแหน่งทางราชการของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร พบว่า ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 94.8) มีตำแหน่งนักวิชาการเกษตร

ระยะเวลารับราชการในกรมส่งเสริมการเกษตร จากการศึกษาระยะเวลารับราชการในกรมส่งเสริมการเกษตรของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร พบว่า ร้อยละ 43.3 รับราชการมาแล้ว 26 - 30 ปี รองลงมาร้อยละ 33.1 รับราชการมาแล้ว 21 - 25 ปี โดยที่ระยะเวลารับราชการในกรมส่งเสริมการเกษตรของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีระยะเวลารับราชการต่ำสุด 0.8 ปี สูงสุด 34 ปี ระยะเวลารับราชการเฉลี่ย 22 ปี และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.8

ประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ จากการศึกษาประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร พบว่า หนึ่งในสาม (ร้อยละ 35.4) มีประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์มาแล้ว 1 – 3 ปี รองลงมาร้อยละ 26.2 มีประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์น้อยกว่า 1 ปี โดยที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ต่ำสุด 0 ปี สูงสุด 17 ปี ประสบการณ์ใช้คอมพิวเตอร์เฉลี่ย 3.4 ปี และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.5

ตารางที่ 3 ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

N = 305

ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	196	64.3
หญิง	109	35.7
อายุ (ปี)		
น้อยกว่า - 30	17	5.6
31 - 40	26	8.5
41 - 50	217	71.1
มากกว่า 50 ขึ้นไป	45	14.8
(Min = 23 Max = 58 $\bar{X}$ = 45.9 S.D. = 6.5)		
รายได้ (บาท)		
น้อยกว่า - 10,000	21	6.9
10,001 - 15,000	21	6.9
15,001 - 20,000	19	6.2
20,001 - 25,000	89	29.2
25,001 - 30,000	154	50.5
มากกว่า 30,000 ขึ้นไป	1	0.3
(Min = 7,630 Max = 32,000 $\bar{X}$ = 22,670.7 S.D. = 5,459.4)		
ระดับการศึกษา		
ปวส. อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	23	7.5
ปริญญาตรี	33	89.2
ปริญญาโท	29	3.3

ตารางที่ 3 (ต่อ)

N = 305

ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ตำแหน่งทางราชการ		
นักวิชาการส่งเสริมเกษตร	289	94.8
เจ้าพนักงานการเกษตร	5	1.6
เจ้าพนักงานเคหะกิจเกษตร	3	1.0
เจ้าหน้าที่บริหารงานเกษตร	5	1.6
ระยะเวลารับราชการ (ปี)		
น้อยกว่า 5 ปี	27	8.9
6 – 10	12	3.9
11 – 15	14	4.6
16 – 20	17	5.6
21 - 25	101	33.1
26 – 30	132	43.3
มากกว่า 30 ปีขึ้นไป	2	0.7
(Min = 0.8 Max = 34 $\bar{X}$ = 22 S.D. = 7.8)		
ประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ (ปี)		
น้อยกว่า 1 ปี	80	26.2
1 – 3	108	35.4
4 – 6	71	23.3
7 – 9	18	5.9
10 – 12	20	6.6
มากกว่า 12 ปี	8	2.6
(Min = 0 Max = 17 $\bar{X}$ = 3.41 S.D. = 3.49)		

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสภาพการใช้งานคอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสภาพการใช้งานคอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ได้แก่ การมีเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้ใช้ส่วนตัว ความเพียงพอของเครื่องคอมพิวเตอร์ในหน่วยงาน ความถี่ในการใช้คอมพิวเตอร์ การได้รับการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์จากหน่วยงาน แหล่งข้อมูลความรู้และคำแนะนำในการใช้คอมพิวเตอร์ การใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับซอฟต์แวร์ (โปรแกรมต่าง ๆ) ในคอมพิวเตอร์ และความรู้พื้นฐานในการใช้คอมพิวเตอร์ ความสามารถในการพิมพ์ตัวอักษร ดังแสดงในตารางที่ 4 พบว่า

การมีเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้ใช้ส่วนตัว จากการศึกษากการมีเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้ใช้ส่วนตัว (ที่บ้าน)ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร พบว่า หนึ่งในสาม (ร้อยละ 73.1) มีเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้ใช้ส่วนตัว และร้อยละ 26.9 ไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้ใช้ส่วนตัว

ความเพียงพอของเครื่องคอมพิวเตอร์ในหน่วยงาน จากการศึกษากการมีเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้ในหน่วยงาน ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร พบว่า เกินครึ่งหนึ่งเล็กน้อย (ร้อยละ 51.1) ที่คิดว่ามีคอมพิวเตอร์เพียงพอในหน่วยงาน และร้อยละ 48.9 คิดว่ามีคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอในหน่วยงาน

ความถี่ในการใช้คอมพิวเตอร์ จากผลการวิเคราะห์ความถี่ในการใช้คอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร พบว่าส่วนใหญ่ (ร้อยละ 32.5) มีความถี่บ่อยในการการใช้คอมพิวเตอร์ในระดับปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 24.9 มีความถี่ในการใช้คอมพิวเตอร์ในระดับน้อยและระดับน้อยที่สุดเป็นจำนวนเท่ากัน โดยรวมแล้วความถี่ในการใช้คอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรอยู่ในระดับน้อย โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.5 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.2

การได้รับการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์จากหน่วยงาน จากการศึกษากการได้รับการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์จากหน่วยงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร พบว่า ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 67.2) ได้ผ่านการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์จากหน่วยงาน และร้อยละ 32.8 ไม่ได้ผ่านการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์จากหน่วยงาน

แหล่งข้อมูล ความรู้ และคำแนะนำในการใช้คอมพิวเตอร์ จากการศึกษาแหล่งการได้ข้อมูลความรู้ และคำแนะนำในการใช้คอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรพบว่า ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 84.9) ได้รับความรู้ คำแนะนำจากเพื่อนร่วมงาน รองลงมา ร้อยละ 61.6 ได้รับความรู้ คำแนะนำจากการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ โดยได้รับความรู้ คำแนะนำต่ำสุด 0 แหล่ง ได้รับความรู้ คำแนะนำสูงสุดสุด 6 แหล่ง ได้รับความรู้ คำแนะนำเฉลี่ย 2.8 แหล่ง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.8

ด้านการใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ จากการศึกษากการใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร พบว่า ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 78.0) ใช้งานคอมพิวเตอร์ในการทำงาน เช่น

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับซอฟต์แวร์(โปรแกรมต่างๆ)ในคอมพิวเตอร์ จากผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับซอฟต์แวร์ (โปรแกรมต่าง ๆ) ในคอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร พบว่า ร้อยละ 35.4 คิดว่าตัวเองมีความรู้ความเข้าใจในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในระดับน้อย และรองลงมา ร้อยละ 33.8 มีความรู้ความเข้าใจในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในระดับปานกลาง โดยภาพรวมแล้วเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีความรู้ความเข้าใจในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.9

ความรู้พื้นฐานในการใช้คอมพิวเตอร์ จากผลการวิเคราะห์ความรู้พื้นฐานในการใช้คอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร พบว่า ร้อยละ 42.0 มีความรู้พื้นฐานในการใช้คอมพิวเตอร์ในระดับปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 32.5 มีความรู้พื้นฐานในการใช้คอมพิวเตอร์ในระดับน้อย โดยภาพรวมแล้วเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีความรู้พื้นฐานในการใช้คอมพิวเตอร์ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.9

ความสามารถในการพิมพ์ตัวอักษร จากผลการวิเคราะห์ความสามารถในการพิมพ์ตัวอักษรของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร พบว่า ครึ่งหนึ่ง(ร้อยละ 50.2) มีความสามารถในการพิมพ์ดีดในระดับปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 28.2 มีความสามารถในการพิมพ์ดีดในระดับน้อย โดยภาพรวมแล้วเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีความสามารถในการพิมพ์ดีดในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.5 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.9

ตารางที่ 4 สภาพการใช้งานคอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

N = 305

สภาพการใช้งานคอมพิวเตอร์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การมีเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้ใช้ส่วนตัว		
มี	223	73.1
ไม่มี	82	26.9
ความเพียงพอของเครื่องคอมพิวเตอร์ในหน่วยงาน		
เพียงพอ	156	51.1
ไม่เพียงพอ	149	48.9
ความถี่ในการใช้คอมพิวเตอร์		
มากที่สุด	18	5.9
มาก	36	11.8
ปานกลาง	99	32.5
น้อย	76	24.9
น้อยที่สุด	76	24.9

($\bar{X}$ = 2.5 S.D. = 1.2 แปลความ = น้อย)

การได้รับการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์จากหน่วยงาน

เคยผ่านการฝึกอบรม	205	67.2
ไม่เคยการฝึกอบรม	100	32.8

ตารางที่ 4 (ต่อ)

N = 305

สภาพการใช้งานคอมพิวเตอร์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
แหล่งข้อมูล ความรู้และคำแนะนำ		
ในการใช้คอมพิวเตอร์		
เพื่อนร่วมงาน	259	84.9
บุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญคอมพิวเตอร์	148	48.8
หนังสือคู่มือเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์	119	61.0
สื่อต่าง ๆ เช่น นิตยสาร โทรทัศน์ วิทยุ	63	20.7
ร้านขายคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	63	20.7
การฝึกอบรมคอมพิวเตอร์	188	61.6
(Min = 0 Max = 6 $\bar{X}$ = 2.8 S.D. = 1.6)		
การใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์		
-ใช้คอมพิวเตอร์ทำงาน เช่น พิมพ์เอกสาร การนำเสนอผลงาน ผลิตสื่องานส่งเสริม การเกษตร ฯลฯ	238	78.0
-ใช้ท่องอินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาและค้น คว้าข้อมูลในเรื่องการเกษตรหรือเรื่องที่น่าสนใจ	152	49.8
-ใช้ท่องอินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง	80	26.2
-ใช้เพื่อความบันเทิง เช่น ดูหนัง ฟังเพลง ฯลฯ	148	48.5
-ใช้ติดต่อสื่อสาร เช่น การรับส่ง E-mail	64	21.0
(Min = 0 Max = 5 $\bar{X}$ = 2.2 S.D. = 1.4)		

ตารางที่ 4 (ต่อ)

N = 305

สภาพการใช้งานคอมพิวเตอร์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับซอฟต์แวร์ (โปรแกรมต่าง ๆ) ในคอมพิวเตอร์		
มากที่สุด	3	1.0
มาก	11	3.6
ปานกลาง	103	33.8
น้อย	108	35.4
น้อยที่สุด	80	26.2
($\bar{X} = 2.2$ S.D. = 0.9 แปลความ = น้อย)		
ความรู้พื้นฐานในการใช้คอมพิวเตอร์		
มากที่สุด	3	1.0
มาก	14	4.6
ปานกลาง	128	42.0
น้อย	99	32.5
น้อยที่สุด	61	20.0
($\bar{X} = 2.3$ S.D. = 0.9 แปลความ = น้อย)		
ความสามารถในการพิมพ์ตัวอักษร		
มากที่สุด	3	1.0
มาก	21	6.9
ปานกลาง	153	50.2
น้อย	86	28.2
น้อยที่สุด	42	13.8
($\bar{X} = 2.5$ S.D. = 0.9 แปลความ = น้อย)		

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านทัศนคติต่อการใช้คอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
การศึกษาทัศนคติต่อการใช้คอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ผู้วิจัยใช้วิธี
กำหนดคะแนนตามลำดับทัศนคติต่อการใช้คอมพิวเตอร์ ดังนี้

ระดับทัศนคติเห็นด้วยอย่างยิ่ง	=	5	คะแนน
ระดับทัศนคติเห็นด้วย	=	4	คะแนน
ระดับทัศนคติไม่แน่ใจ หรือ ไม่มีความคิดเห็น	=	3	คะแนน
ระดับทัศนคติไม่เห็นด้วย	=	2	คะแนน
ระดับทัศนคติไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	=	1	คะแนน

จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมาคำนวณน้ำหนักค่าเฉลี่ย แล้วเทียบกับเกณฑ์คะแนน ดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	ระดับทัศนคติ
4.21 – 5.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง หรือ ดีมาก
3.41 – 4.20	เห็นด้วย หรือ ดี
2.61 – 3.40	ไม่แน่ใจ หรือ ไม่มีความคิดเห็น หรือ ปานกลาง
1.81 – 2.60	ไม่เห็นด้วย หรือ ไม่ดี
1.00 – 1.80	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หรือ ไม่ดีเลย

จากการผลการวิเคราะห์ด้านทัศนคติต่อการใช้คอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรพบว่า ในภาพรวมทัศนคติของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรอยู่ในระดับเห็นด้วยกับการใช้คอมพิวเตอร์มีคะแนนเฉลี่ยรวม 3.73 คะแนน (ตารางที่ 5) และเรื่องที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเห็นด้วยอย่างยิ่ง คือ อนาคตคอมพิวเตอร์จะมีบทบาทในการทำงานมากขึ้น โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.36 คะแนน รองลงมา คือ ท่านคิดว่าคนที่มีความสามารถจะใช้คอมพิวเตอร์จะได้เปรียบในการทำงาน โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.25 คะแนน ส่วนทัศนคติที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรไม่เห็นด้วย คือ คอมพิวเตอร์เป็นเรื่องที่น่าเบื่อ โดยมีคะแนนเฉลี่ย 0.91 คะแนน ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ทศนคติต่อการใช้คอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

ทัศนคติ	เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่	ไม่เห็นด้วย	ค่า เฉลี่ย (S.D)	แปล ความ
	อย่างยิ่ง (ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง (ร้อยละ)		
1.ท่านคิดว่าการใช้คอมพิวเตอร์ เป็นเรื่องที่ง่าย	26 (8.5)	160 (52.5)	71 (23.3)	43 (14.1)	5 (1.6)	3.52 (0.90)	เห็นด้วย
2.ท่านชอบใช้คอมพิวเตอร์ ในการทำงานเสมอ	39 (12.8)	164 (53.8)	55 (18.0)	33 (10.8)	1 (4.6)	3.59 (1.00)	เห็นด้วย
3.คอมพิวเตอร์เป็นส่วนหนึ่ง ในชีวิตประจำวันของท่าน	34 (11.1)	159 (52.1)	68 (22.3)	35 (11.5)	9 (3.0)	3.57 (0.94)	เห็นด้วย
4.ท่านคิดว่าคนที่มีความสามารถใช้ คอมพิวเตอร์ดีจะได้เปรียบในการทำงาน	124 (40.7)	142 (46.6)	31 (10.2)	8 (2.6)	0 (0.0)	4.25 (0.74)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
5.คอมพิวเตอร์เป็นเรื่องที่น่าเบื่อ สำหรับท่าน	6 (2.0)	31 (10.2)	79 (25.9)	149 (48.9)	40 (13.1)	2.39 (0.91)	ไม่เห็น ด้วย
6.การดูแลรักษาคอมพิวเตอร์ เป็นเรื่องยาก	11 (3.6)	96 (31.5)	106 (34.8)	78 (25.6)	14 (4.6)	3.04 (0.95)	ไม่แน่ใจ
7.ท่านชอบการเรียนรู้โปรแกรมต่าง ๆ ว่าใช้งานอย่างไร	22 (7.2)	131 (43.0)	107 (35.1)	32 (10.5)	13 (4.3)	3.38 (0.92)	ไม่แน่ใจ
8.ท่านชอบการฝึกอบรม เรื่องคอมพิวเตอร์	34 (11.1)	173 (56.7)	61 (20.0)	25 (8.2)	12 (3.9)	3.62 (0.93)	เห็นด้วย
9.งานส่งเสริมการเกษตร จำเป็นต้องใช้คอมพิวเตอร์	77 (25.2)	165 (54.1)	33 (10.8)	27 (8.9)	3 (1.0)	3.94 (0.90)	เห็นด้วย
10.ท่านชอบใช้คอมพิวเตอร์ นำเสนอผลงาน	39 (12.8)	139 (45.6)	72 (23.6)	47 (15.4)	8 (2.6)	3.50 (0.99)	เห็นด้วย
11.เทคโนโลยีมีความสำคัญในการ พัฒนาระบบส่งเสริมการเกษตรของไทย	88 (28.9)	146 (47.9)	53 (17.4)	16 (5.2)	2 (0.7)	3.99 (0.86)	เห็นด้วย
12.คอมพิวเตอร์ช่วยให้การทำงาน ของท่านสะดวกขึ้น	104 (34.1)	162 (53.1)	26 (8.5)	11 (3.6)	2 (0.7)	4.16 (0.78)	เห็นด้วย
13.อนาคตคอมพิวเตอร์จะมีบทบาท ในการทำงานมากขึ้น	141 (46.2)	136 (44.6)	24 (7.9)	4 (1.3)	0 (0.0)	4.36 (0.68)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ทัศนคติต่อการใช้คอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรโดยรวม						3.73	เห็นด้วย

หมายเหตุข้อ 5,6 เป็นข้อความเชิงนิเสธ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลวัดระดับความวิตกกังวลในการใช้คอมพิวเตอร์ของ
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

ระดับความวิตกกังวลในการใช้คอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริม การเกษตรโดยใช้วิธี
กำหนดคะแนนตามลำดับความวิตกกังวลในการใช้คอมพิวเตอร์ ดังนี้

ระดับความวิตกกังวลมากที่สุด	=	5	คะแนน
ระดับความวิตกกังวลมาก	=	4	คะแนน
ระดับความวิตกกังวลปานกลาง	=	3	คะแนน
ระดับความวิตกกังวลน้อย	=	2	คะแนน
ระดับความวิตกกังวลน้อยที่สุด	=	1	คะแนน

จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมารวมคะแนน และแปลผลตาม
ระดับความวิตกกังวลต่อการใช้คอมพิวเตอร์ 5 ระดับ (Oetting, 1983) ดังนี้

คะแนนรวม		ระดับความวิตกกังวล
40 -79	มีค่าเท่ากับ	วิตกกังวลน้อยที่สุด
80 -104	มีค่าเท่ากับ	วิตกกังวลน้อย
105 -129	มีค่าเท่ากับ	วิตกกังวลปานกลาง
130 -149	มีค่าเท่ากับ	วิตกกังวลมาก
มากกว่า 200 ขึ้นไป	มีค่าเท่ากับ	วิตกกังวลมากที่สุด

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรร้อยละ 36.7 มีระดับความวิตก
กังวลต่อการใช้คอมพิวเตอร์ในระดับมาก รองลงมาร้อยละ 27.9 มีความวิตกกังวลปานกลาง โดย
ภาพรวมแล้วเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีระดับความวิตกกังวลในการใช้คอมพิวเตอร์อยู่ในระดับ
มากที่สุด ระดับความวิตกกังวลเฉลี่ย 133.38 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 28.48 คะแนน ดังแสดง
ในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรแยกตามระดับความวิตกกังวลต่อการใช้คอมพิวเตอร์

N = 305

ระดับความวิตกกังวล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
วิตกกังวลน้อยที่สุด	12	3.9
วิตกกังวลน้อย	27	8.9
วิตกกังวลปานกลาง	85	27.9
วิตกกังวลมาก	112	36.7
วิตกกังวลมากที่สุด	69	13.8

ระดับความวิตกกังวลต่ำสุด	49	คะแนน
ระดับความวิตกกังวลสูงสุด	220	คะแนน
ระดับความวิตกกังวลเฉลี่ย	133.38	คะแนน
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	28.48	คะแนน
แปลความ	ความวิตกกังวลในระดับมาก	

จากการวิเคราะห์ความวิตกกังวลของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรโดยใช้แบบทดสอบความวิตกกังวลในการใช้คอมพิวเตอร์ (COMPAS) พบว่า ประเด็นคำถามที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีความวิตกกังวลมากที่สุด คือ ท่านรู้สึกอย่างไรเมื่อ เห็นคำว่า Error บนหน้าจอ(ข้อที่ 2) ที่ค่าเฉลี่ย 3.68 รองลงมาคือ ท่านรู้สึกอย่างไร เมื่อเป็นพิมพ์ไม่ทำงาน(ข้อที่ 30) ที่ค่าเฉลี่ย 3.36 ท่านรู้สึกอย่างไรเมื่อมีข้อความที่ไม่เคยเห็นปรากฏที่หน้าจอ(ข้อที่ 30)ที่ค่าเฉลี่ย 3.27 ท่านรู้สึกอย่างไรเมื่อต้องถกกันเรื่องคอมพิวเตอร์(ข้อที่ 15)ที่ค่าเฉลี่ย 3.14 และท่านรู้สึกอย่างไรเมื่อต้องอธิบายปัญหาหรืออาการของคอมพิวเตอร์กับผู้รู้เรื่องคอมพิวเตอร์(ข้อที่ 7)ที่ค่าเฉลี่ย 3.08 สำหรับประเด็นคำถามที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรรู้สึกว่าตนเองมีความวิตกกังวลน้อยที่สุด คือ โดยทั่วไปคอมพิวเตอร์ทำให้ท่านรู้สึกน่าสนใจ (ข้อที่ 47)ที่ค่าเฉลี่ย 2.18 ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรแยกตามประเด็นความวิตกกังวลในการใช้คอมพิวเตอร์

ข้อความ	ระดับความวิตกกังวล					ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	N = 305						
	5 (ร้อยละ)	4 (ร้อยละ)	3 (ร้อยละ)	2 (ร้อยละ)	1 (ร้อยละ)		
1. ท่านรู้สึกอย่างไร “เมื่อต้องคำนวณเลขจำนวนมากด้วยเครื่องคิดเลข”	17 (5.6)	33 (10.8)	74 (24.3)	110 (36.1)	71 (23.3)	2.39	1.12
2. ท่านรู้สึกอย่างไรเมื่อ “เห็นคำว่า Error บนหน้าจอ”	53 (17.4)	136 (44.6)	89 (29.2)	19 (6.2)	8 (2.6)	3.68	0.92
3. ท่านรู้สึกอย่างไร “ที่ต้องทำบัญชีค่าใช้จ่ายหรืองบประมาณด้วยคอมพิวเตอร์”	30 (9.8)	51 (16.7)	105 (34.4)	73 (23.9)	46 (15.1)	2.83	1.17
4. ท่านรู้สึกอย่างไร “เมื่อต้องสั่งพิมพ์เอกสารออกทางเครื่องพิมพ์”	24 (7.9)	36 (11.8)	63 (20.7)	121 (39.7)	61 (20.0)	2.45	1.17
5. ท่านรู้สึกอย่างไร “เมื่อเรียนการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์”	25 (8.2)	42 (13.8)	101 (33.1)	101 (33.1)	36 (11.8)	2.73	1.01
6. ท่านรู้สึกอย่างไร “เมื่อต้องตัดสินใจเลือกซื้อคอมพิวเตอร์แต่ละประเภท”	29 (9.5)	47 (15.4)	135 (44.3)	73 (23.9)	21 (6.9)	2.97	1.03
7. ท่านรู้สึกอย่างไร “เมื่อต้องอธิบายปัญหาหรืออาการของคอมพิวเตอร์กับผู้รู้เรื่องคอมพิวเตอร์”	39 (12.8)	57 (18.7)	132 (43.3)	44 (14.4)	33 (10.8)	3.08	1.13
8. ท่านรู้สึกอย่างไร “เมื่อต้องคูณหรือหารตัวเลขด้วยเครื่องคิดเลข”	19 (6.2)	32 (10.5)	83 (27.2)	116 (38.0)	55 (18.0)	2.45	1.09
9. ท่านรู้สึกอย่างไร “เมื่อเพียงได้ยินคำว่าคอมพิวเตอร์”	10 (3.3)	27 (8.9)	90 (29.5)	132 (43.3)	46 (15.1)	2.42	0.96
10. ท่านรู้สึกอย่างไร “เมื่อต้องป้อนข้อมูลตัวเลขลงในเครื่องคอมพิวเตอร์”	25 (8.2)	46 (15.1)	86 (28.2)	108 (35.4)	40 (13.1)	2.70	1.13
11. ท่านรู้สึกอย่างไร “เมื่อต้องใช้คอมพิวเตอร์พิมพ์งานต่าง ๆ แทนเครื่องพิมพ์ดีด”	13 (4.3)	31 (10.2)	61 (20.0)	133 (43.6)	67 (22.0)	2.31	1.06
12. ท่านรู้สึกอย่างไร “ที่ต้องเรียนรู้การป้อนข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์”	15 (4.9)	33 (10.8)	84 (27.5)	123 (40.3)	50 (16.4)	2.48	1.05
13. ท่านรู้สึกอย่างไร “ที่ต้องเรียนรู้ที่จะใช้คำศัพท์ที่ถูกต้องเวลาพูดคุยเรื่องคอมพิวเตอร์”	31 (10.2)	53 (17.4)	136 (44.6)	57 (18.7)	28 (9.2)	3.01	1.07

ตารางที่ 7 (ต่อ)

N = 305

ข้อความ	ระดับความวิตกกังวล					ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	5 (ร้อยละ)	4 (ร้อยละ)	3 (ร้อยละ)	2 (ร้อยละ)	1 (ร้อยละ)		
14. ท่านรู้สึกอย่างไร “เมื่อมองลงไปที่เป็นพิมพ์คอมพิวเตอร์”	13 (4.3)	39 (12.8)	111 (36.4)	101 (33.1)	41 (13.4)	2.61	1.01
15. ท่านรู้สึกอย่างไร “เมื่อมีข้อความที่ไม่เคยเห็นปรากฏที่หน้าจอ”	38 (12.5)	80 (26.2)	132 (43.3)	35 (11.5)	20 (6.6)	3.27	1.03
16. ท่านรู้สึกอย่างไร “เมื่อใช้คอมพิวเตอร์ตามลำพัง”	33 (10.8)	58 (19.0)	122 (40.0)	60 (19.7)	32 (10.5)	3.00	1.12
17. ท่านรู้สึกอย่างไร “เมื่อใช้เครื่องคิดเลขแทนสมุดทศเลข”	19 (6.2)	32 (10.5)	103 (33.8)	107 (35.1)	44 (14.4)	2.59	1.06
18. ท่านรู้สึกอย่างไร “เมื่อเห็นคอมพิวเตอร์มากขึ้นและอยู่ทุกหนทุกแห่ง”	15 (4.9)	25 (8.2)	109 (35.7)	122 (40.0)	34 (11.1)	2.26	0.97
19. ท่านรู้สึกอย่างไร “เมื่อต้องถกกันเรื่องคอมพิวเตอร์”	32 (10.5)	53 (17.4)	160 (52.5)	46 (15.1)	14 (4.6)	3.14	0.95
20. ท่านรู้สึกอย่างไร “ที่ต้องเรียนรู้โปรแกรมใหม่ ๆ”	27 (8.9)	43 (14.1)	120 (39.3)	76 (24.9)	39 (12.8)	2.81	1.12
21. ท่านรู้สึกอย่างไร “เมื่อปรากฏคำว่าข้อมูลไม่ถูกต้องขึ้นบนหน้าจอ”	27 (8.9)	98 (32.1)	130 (42.6)	33 (10.8)	17 (5.6)	3.28	0.97
22. ท่านรู้สึกอย่างไร “ที่ต้องทำแบบทดสอบการใช้คอมพิวเตอร์”	24 (7.9)	53 (17.4)	136 (44.6)	66 (21.6)	26 (8.5)	2.94	1.02
23. ท่านรู้สึกอย่างไร “กับการตัดสินใจเลือกซื้อโปรแกรมคอมพิวเตอร์”	35 (11.5)	53 (17.4)	121 (39.7)	73 (23.9)	23 (7.5)	3.01	1.09
24. ท่านรู้สึกอย่างไร “ที่ต้องเปิดคู่มือการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น”	28 (9.2)	65 (21.3)	126 (41.3)	62 (20.3)	24 (7.9)	3.04	1.05
25. ท่านรู้สึกอย่างไร “เมื่อต้องแก้ไขคำผิดที่พิมพ์ข้อความลงไปแล้ว”	22 (7.2)	42 (13.8)	94 (30.8)	100 (32.8)	47 (15.4)	2.65	1.12
26. ท่านรู้สึกอย่างไร “เมื่อต้องเรียนการใช้โปรแกรม Word”	23 (7.5)	46 (15.1)	83 (27.2)	107 (35.1)	46 (15.1)	2.65	1.13
27. ท่านรู้สึกอย่างไร “เมื่อต้องใช้คอมพิวเตอร์เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาคำการทำงาน”	21 (6.9)	30 (9.8)	95 (31.1)	122 (40.0)	37 (12.1)	2.59	1.13

ตารางที่ 7 (ต่อ)

N = 305

ข้อความ	ระดับความวิตกกังวล					ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	5 (ร้อยละ)	4 (ร้อยละ)	3 (ร้อยละ)	2 (ร้อยละ)	1 (ร้อยละ)		
28. ท่านรู้สึกอย่างไร “เมื่อต้องเรียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ยากขึ้น”	31 (10.2)	66 (21.6)	119 (39.0)	62 (20.3)	27 (8.9)	3.04	1.09
29. ท่านรู้สึกอย่างไร “ที่ต้องแก้ไขปัญหาลึกลับ น้อยๆของคอมพิวเตอร์ โดยที่มีคนช่วยอยู่ข้างๆ”	18 (5.9)	39 (12.8)	67 (22.0)	119 (39.0)	62 (20.3)	2.45	1.13
30. ท่านรู้สึกอย่างไร “เมื่อเป็นพิมพ์ไม่ทำงาน”	39 (12.8)	107 (35.1)	108 (35.4)	27 (8.9)	24 (7.9)	3.36	1.07
31. ท่านรู้สึกอย่างไร “ที่ได้รับบิลต่างๆ ที่คิดเงินด้วยคอมพิวเตอร์”	16 (5.2)	25 (8.2)	89 (29.2)	134 (43.9)	41 (13.4)	2.48	1.00
32. ท่านรู้สึกอย่างไร “เมื่อต้องลงคะแนนเสียงผ่านทางคอมพิวเตอร์”	20 (6.6)	27 (8.9)	133 (43.6)	99 (32.5)	26 (8.5)	2.72	0.97
33. ท่านรู้สึกอย่างไร “เมื่อได้รับข้อมูลบัญชี (statement) ด้วยคอมพิวเตอร์”	10 (3.3)	18 (5.9)	105 (34.4)	144 (47.2)	28 (9.2)	2.47	0.87
34. ท่านรู้สึกอย่างไร “กับการนับคะแนนการเลือกตั้งด้วยคอมพิวเตอร์”	13 (4.3)	26 (8.5)	132 (43.3)	109 (35.7)	25 (8.2)	2.65	0.91
35. ท่านคิดอยู่เสมอว่าคอมพิวเตอร์นั้น (ทำได้ง่าย)	19 (6.2)	42 (13.8)	132 (43.3)	97 (31.8)	15 (4.9)	2.85	0.94
36. ท่านรู้สึกอย่างไรที่ “ต้องใช้คอมพิวเตอร์ในการลงบันทึกข้อมูลแทนสมุดจด”	21 (6.9)	57 (18.7)	106 (34.8)	94 (30.8)	27 (8.9)	2.84	1.05
37. ท่านรู้สึกอย่างไร “เมื่อต้องคำนวณตัวเลขด้วยคอมพิวเตอร์แทนเครื่องคิดเลข”	22 (7.2)	50 (16.4)	111 (36.4)	86 (28.2)	36 (11.8)	2.79	1.08
38. ท่านรู้สึกอย่างไร “เมื่อต้องป้อนตัวเลขมาก ๆ ลงคอมพิวเตอร์”	18 (5.9)	58 (19.0)	108 (35.4)	93 (30.5)	28 (9.2)	2.82	1.03
39. ท่านรู้สึกอย่างไร “เมื่อต้องใช้โปรแกรม word พิมพ์เอกสารต่างๆ”	28 (9.2)	28 (9.2)	74 (24.3)	126 (41.3)	49 (16.1)	2.54	1.14
40. ท่านรู้สึกอย่างไร “ที่จะต้องคำนวณกำไรขาดทุนด้วยคอมพิวเตอร์”	35 (11.5)	57 (18.7)	118 (38.7)	67 (22.0)	28 (9.2)	3.01	1.11
41. ท่านรู้สึกอย่างไร “เมื่อใช้เครื่องคิดเลขคำนวณค่าร้อยละ”	16 (5.2)	54 (17.7)	101 (33.1)	95 (31.1)	39 (12.8)	2.71	1.06

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับความวิตกกังวล					ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	5	4	3	2	1		
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)		
42. ท่านรู้สึกอย่างไร “เมื่อเล่นเกมสล็อตที่ต้องพูดคุย(Chat)ลงไปบนคอมพิวเตอร์”	39 (12.8)	58 (19.0)	123 (40.3)	58 (19.0)	27 (8.9)	3.08	1.12
43. ท่านรู้สึกอย่างไร “กว่าที่จะรู้ว่าควรทำอะไรกับคอมพิวเตอร์”	21 (6.9)	61 (20.0)	145 (47.5)	56 (18.4)	22 (7.2)	3.01	0.97
44. ท่านรู้สึกว่าคอมพิวเตอร์นั้นสามารถควบคุมได้	17 (5.6)	16 (5.2)	110 (36.1)	122 (40.0)	40 (13.1)	2.50	0.98
45. ท่านรู้สึกว่า “ตัวเองมักจะป้อนตัวเลขลงคอมพิวเตอร์ผิดเนื่องจากรู้สึกกังวลใจ”	14 (4.6)	82 (26.0)	103 (33.8)	43 (14.1)	63 (20.7)	2.81	1.18
46. ท่านรู้สึกอย่างไร “เมื่ออ่านหนังสือเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์”	18 (5.9)	46 (15.1)	79 (25.9)	132 (43.3)	30 (9.8)	2.64	1.04
47. โดยทั่วไปคอมพิวเตอร์ทำให้ท่านรู้สึกน่าสนใจ	19 (6.2)	9 (3.0)	45 (14.8)	166 (54.4)	66 (21.6)	2.18	1.01
48. ท่านรู้สึกอย่างไร “กับการอ่านคู่มือเทคนิคการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์”	20 (6.6)	42 (13.8)	111 (36.4)	101 (33.1)	31 (10.2)	2.73	1.03
ระดับความวิตกกังวลในการใช้คอมพิวเตอร์โดยรวม						133.38	แปลความ วิตกกังวลมาก

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ กับ ตัวแปรตาม

การศึกษาครั้งนี้ ใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุ(Multiple Regression Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระหลายตัวว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีความสัมพันธ์ในทิศทางใด(เชิงบวกหรือเชิงลบ) กับตัวแปรตามและมีระดับความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมากน้อยเพียงใด การวิเคราะห์ครั้งนี้ใช้ตัวแปรอิสระ 13 ตัว คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ การมีคอมพิวเตอร์ใช้เองที่บ้าน ความพอเพียงของคอมพิวเตอร์ในสำนักงาน ความถี่ในการใช้งานคอมพิวเตอร์ การได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้งานคอมพิวเตอร์ แหล่งความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับเรื่องของคอมพิวเตอร์ การใช้ประโยชน์เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ การมีความรู้พื้นฐานการใช้คอมพิวเตอร์ความสามารถในการพิมพ์ตัวอักษร และทัศนคติต่อการใช้คอมพิวเตอร์ ส่วนตัวแปรตาม คือ ระดับความวิตกกังวลในการใช้คอมพิวเตอร์ เป็นคะแนนของความวิตกกังวลในการใช้คอมพิวเตอร์ซึ่งวัดโดยการ ใช้แบบสอบถามความวิตกกังวลในการใช้คอมพิวเตอร์ (COMPAS) จำนวน 48 ข้อ

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับตัวแปรที่นำเข้ามาพิจารณา พบว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 45.9 ปี รายได้เฉลี่ย 22,670.7 บาทต่อเดือน เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรส่วนมากจบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ใช้คอมพิวเตอร์เฉลี่ย 3.4 ปี ส่วนใหญ่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้ใช้ส่วนตัวที่บ้าน ครึ่งหนึ่งของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรคิดว่ามีคอมพิวเตอร์เพียงพอในหน่วยงาน มีการใช้คอมพิวเตอร์ในความถี่ระดับปานกลาง ส่วนใหญ่ผ่านการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์จากหน่วยงาน ได้รับข้อมูล ความรู้ และคำแนะนำในการใช้คอมพิวเตอร์โดยเฉลี่ย 2.75 แห่ง เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์โดยเฉลี่ย 2.2 ประเภท เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีความรู้ความเข้าใจในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในระดับน้อยที่ค่าเฉลี่ย 2.2 มีความรู้พื้นฐานในการใช้คอมพิวเตอร์ในระดับปานกลางที่ค่าเฉลี่ย 2.3 มีความสามารถในการพิมพ์ดีดในระดับปานกลางที่ค่าเฉลี่ย 2.5 และมีทัศนคติอยู่ในระดับเห็นด้วยกับการใช้คอมพิวเตอร์ โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวม 3.73 คะแนน ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์หัตถดอยพหู

N = 305

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ระดับความวิตกกังวล	133.38	28.48
เพศ	0.64	0.48
อายุ	45.93	6.46
ระดับการศึกษา	1.96	0.33
ประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์	3.41	3.49
การมีคอมพิวเตอร์ใช้เองที่บ้าน	0.73	0.44
ความพอเพียงของคอมพิวเตอร์ในสำนักงาน	0.51	0.50
ความถี่ในการใช้งานคอมพิวเตอร์	2.49	1.16
การได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้งานคอมพิวเตอร์	0.67	0.47
แหล่งความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับเรื่องของคอมพิวเตอร์	2.75	1.62
การใช้ประโยชน์เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์	2.24	1.39
การมีความรู้พื้นฐานการใช้คอมพิวเตอร์	2.34	0.88
ความสามารถในการพิมพ์ตัวอักษร (พิมพ์ดีด)	2.53	0.85
ทัศนคติต่อการใช้คอมพิวเตอร์	3.73	0.52

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์แทนตัวแปรดังนี้

ตัวแปรตาม	Y	=	ระดับความวิตกกังวลในการใช้คอมพิวเตอร์
ตัวแปรอิสระ	X ₁	=	เพศ
	X ₂	=	อายุ
	X ₃	=	ระดับการศึกษา
	X ₄	=	ประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์
	X ₅	=	การมีคอมพิวเตอร์ใช้เองที่บ้าน
	X ₆	=	ความพอเพียงของคอมพิวเตอร์ในสำนักงาน
	X ₇	=	ความถี่ในการใช้งานคอมพิวเตอร์
	X ₈	=	การได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้งานคอมพิวเตอร์

X_9	=	แหล่งความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับเรื่องของคอมพิวเตอร์
X_{10}	=	การใช้ประโยชน์เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
X_{11}	=	การมีความรู้พื้นฐานการใช้คอมพิวเตอร์
X_{12}	=	ความสามารถในการพิมพ์ตัวอักษร
X_{13}	=	ทัศนคติต่อการใช้คอมพิวเตอร์

นอกจากนี้เพื่อไม่ให้เกิดการละเมิดข้อสมมติฐานหลักการวิเคราะห์ถดถอยพหุ คือ สมมติฐานที่ว่าด้วยตัวแปรอิสระจะสัมพันธ์กันมากเกินไป เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละคู่ พบว่าไม่มีตัวแปรอิสระคู่ใดที่มีความสัมพันธ์กันสูงเกิน 0.80 ที่ทำให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยตัวเอง (Multicollinearity) ซึ่งเป็นการละเมิดข้อสมมติฐานที่กำกับเทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (สุชาติ, 2544) จึงแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆที่ใช้ในการวิเคราะห์ ดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งหมดกับระดับความวิตกกังวลในการใช้คอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

	Y	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃
Y	1.000	.167**	.355**	-.142*	-.467**	-.101	.139*	-.537**	-.015	-.421**	-.496**	-.531**	-.344**	-.516**
X ₁		1.000	.277**	-.097	-.270**	-.128*	.120*	-.259**	-.011	-.122*	-.267**	-.263**	-.307**	-.117*
X ₂			1.000	-.134*	-.430**	.007	.077	-.422**	.134*	-.157**	-.483**	-.411**	-.228	-.321**
X ₃				1.000	.160**	.057	-.087	.099	.059	.080	.116*	.108*	-.001	.084
X ₄					1.000	.165**	-.034	.500**	.140*	.464**	.531**	.578**	.307**	.331**
X ₅						1.000	.014	.211**	-.014	.173**	.161**	.252**	.223**	.089
X ₆							1.000	-.086	.044	-.072	-.112*	-.068	-.038	-.083
X ₇								1.000	.072	.464**	.557**	.702**	.507**	.493**
X ₈									1.000	.325**	.063	.144*	.083	-.017
X ₉										1.000	.537**	.524**	.319**	.357**
X ₁₀											1.000	.624**	.421**	.393**
X ₁₁												1.000	.604**	.394**
X ₁₂													1.000	.266**
X ₁₃														1.000

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, ** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นถึงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระทั้งหมด 13 ตัวกับตัวแปรตาม ระดับความวิตกกังวลในการใช้คอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร พบว่า ส่วนใหญ่ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ในระดับต่ำถึงปานกลาง ตามเกณฑ์การวัดระดับความสัมพันธ์ของบุปผา (ม.ป.ป.:148) และไม่เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน Multicollinearity ดังนั้นจึงได้มีการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุ โดยใช้วิธีการปกติ (Enter) ซึ่งเป็นเทคนิคการเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการถดถอยที่เป็นไปได้ทั้งหมด โดยพิจารณาจากค่าสถิติทดสอบหรือค่า Significance ของสถิติทดสอบ และผู้วิจัยต้องเป็นผู้ตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ โดยพิจารณาจากค่าสถิติที่ได้จากผลลัพธ์ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ซึ่งมีสมการดังต่อไปนี้

$$Y = a + b_1X_1 + b_2X_2 + b_3X_3 + b_4X_4 + b_5X_5 + b_7X_7 + b_8X_8 + b_9X_9 + b_{10}X_{10} + b_{11}X_{11} + b_{12}X_{12} + b_{13}X_{13}$$

เมื่อ ตัวแปรตาม Y	=	ระดับความวิตกกังวลในการใช้คอมพิวเตอร์
a	=	ค่าคงที่
b _{1.....13}	=	ค่าสัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวกับตัวแปรตาม เมื่อควบคุมค่าตัวแปรอิสระที่มีอยู่ในสมการให้คงที่แล้ว
ตัวแปรอิสระ X ₁	=	เพศ
X ₂	=	อายุ
X ₃	=	ระดับการศึกษา
X ₄	=	ประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์
X ₅	=	การมีคอมพิวเตอร์ใช้เองที่บ้าน
X ₆	=	ความพอเพียงของคอมพิวเตอร์ในสำนักงาน
X ₇	=	ความถี่ในการใช้งานคอมพิวเตอร์
X ₈	=	การได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้งานคอมพิวเตอร์
X ₉	=	แหล่งความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับเรื่องของคอมพิวเตอร์
X ₁₀	=	การใช้ประโยชน์เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
X ₁₁	=	การมีความรู้พื้นฐานการใช้คอมพิวเตอร์
X ₁₂	=	ความสามารถในการพิมพ์ตัวอักษร (พิมพ์ดีด)
X ₁₃	=	ทัศนคติต่อการใช้คอมพิวเตอร์

จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุ โดยนำตัวแปรอิสระทั้งหมด 13 ตัว เข้าไปในสมการแล้วคำนวณโดยใช้วิธีปกติ (Enter) ผลปรากฏว่าได้ค่า $F = 18.602$ Sig. of $F = 0.000$ ซึ่งหมายความว่า มีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัวที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามในรูปแบบเชิงเส้น และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์การตัดสินใจเชิงพหุ (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.454 หมายความว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตาม ได้ร้อยละ 45.4 และในบรรดาตัวแปรอิสระทั้งหมด มี 2 ตัวแปรที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ ความถี่ในการใช้งานคอมพิวเตอร์ และมี 1 ตัวแปร ที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 คือ ทักษะคิดต่อการใช้คอมพิวเตอร์ ดังแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบปกติ ปัจจัยที่มีผลกับระดับความวิตกกังวลในการใช้คอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

N = 305			
ตัวแปร	b	t	sig.
เพศ	-1.699	-.600	.549
อายุ	.075	.305	.761
ระดับการศึกษา	-4.588	-1.183	.238
ประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์	-1.115	-2.333	.020*
การมีคอมพิวเตอร์ใช้เองที่บ้าน	2.926	.994	.321
ความพอเพียงของคอมพิวเตอร์ในสำนักงาน	3.841	1.529	.127
ความถี่ในการใช้งานคอมพิวเตอร์	-3.302	-2.006	.046*
การได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้งานคอมพิวเตอร์	3.919	1.355	.176
แหล่งความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับเรื่องของคอมพิวเตอร์	-1.526	-1.459	.146
การใช้ประโยชน์เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์	-1.909	-1.457	.146
การมีความรู้พื้นฐานการใช้คอมพิวเตอร์	-4.667	-1.910	.057
ความสามารถในการพิมพ์ตัวอักษร (พิมพ์ดีด)	-.935	-.491	.624
ทักษะคิดต่อการใช้คอมพิวเตอร์	-14.506	-5.112	.000**
ค่าคงที่	221.154	12.026	.000

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, ** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

$$R^2 = 0.454 \quad SEE = 21.511 \quad F = 18.602 \quad \text{Sig of } F = 0.000$$

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวแปร คือ ประสิทธิภาพในการใช้คอมพิวเตอร์ ความถี่ในการใช้งานคอมพิวเตอร์ และทัศนคติต่อการใช้คอมพิวเตอร์ มีผลในเชิงลบต่อระดับความวิตกกังวลในการใช้คอมพิวเตอร์ ซึ่งตัวแปรทั้งหมดสามารถสรุปเป็นสมการถดถอยพหุระดับความวิตกกังวลในการใช้คอมพิวเตอร์ ได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 Y &= 221.154 & - 1.699 X_1 & + 0.75X_2 & - 4.588X_3 \\
 &(12.026) & (-.600) & (.305) & (-1.183) \\
 &- 1.115X_4 & + 2.926X_5 & + 3.841 X_6 & - 3.302X_7 \\
 &(-2.333)* & (.994) & (1.529) & (-2.006)* \\
 &+ 3.919X_8 & - 1.526X_9 & - 1.909X_{10} & - 4.667X_{11} \\
 &(1.355) & (-1.459) & (-1.457) & (-1.910) \\
 &- 0.935X_{12} & - 14.506X_{13} & & \\
 &(-.491) & (-5.112)** & &
 \end{aligned}$$

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การพิสูจน์สมมติฐาน

ดังนั้นสามารถพิสูจน์สมมติฐานได้ว่า มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับความวิตกกังวลในการใช้คอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในเขตภาคเหนือ ได้แก่ ประสิทธิภาพในการใช้คอมพิวเตอร์ ความถี่ในการใช้งานคอมพิวเตอร์ และทัศนคติต่อการใช้คอมพิวเตอร์

ตอนที่ 6 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการใช้คอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

1. ปัญหา อุปสรรค

จากการศึกษารวบรวมข้อมูล ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการใช้คอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร สามารถสรุปประเด็นปัญหา อุปสรรคได้ 3 ประเด็น คือ ด้านเครื่อง และอุปกรณ์เสริม ด้านโปรแกรมที่ใช้ และด้านตัวผู้ใช้งานเอง พบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีปัญหาและอุปสรรคในเรื่องการขาดความรู้ ความเข้าใจในการใช้คอมพิวเตอร์ มากที่สุด(ร้อยละ 46.6) ด้านตัวผู้ใช้งานเองในด้านตัวของผู้ใช้งานเองคือ ไม่มีความชำนาญในการใช้คอมพิวเตอร์ ดังแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ปัญหา อุปสรรคในการใช้คอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

N = 305

ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ด้านเครื่อง และอุปกรณ์เสริม		
เครื่องคอมพิวเตอร์เก่าหรือชำรุด	26	8.5
มีจำนวนคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ	25	8.2
ไม่มีอินเทอร์เน็ต	3	1.0
ด้านโปรแกรมที่ใช้		
ขาดความรู้/ความเข้าใจ	142	46.6
ไม่ชำนาญภาษาอังกฤษ	8	2.6
Virus คอมพิวเตอร์	1	0.3
โปรแกรม Error	2	0.7
ด้านตัวผู้ใช้งานเอง		
ไม่มีความชำนาญในการใช้คอมฯ	34	11.1
ไม่ค่อยได้ใช้คอมพิวเตอร์/ไม่มีเวลา	19	6.2
มีปัญหาเรื่องสุขภาพ (ปวดตา,ปวดหัว)	11	3.6
ไม่ชอบใช้คอมพิวเตอร์	2	0.7

1.1. ปัญหา และอุปสรรคด้านเครื่อง และอุปกรณ์เสริม

จากการศึกษา พบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประสบปัญหาเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ชำรุดใช้งานไม่ได้ เนื่องจากขาดการดูแลรักษา ขาดความรู้ความเข้าใจในตัวเครื่องและอุปกรณ์ และเมื่ออุปกรณ์ชำรุดก็ไม่สามารถซ่อมเองได้ นอกจากนี้สภาพของคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ในสำนักงานเกษตรยังมีสภาพที่เก่า และมีความล้าหลังทางเทคโนโลยีอยู่มาก ทำให้เกิดปัญหาในการใช้งานและยังไม่สามารถรองรับโปรแกรมใหม่ ๆ ที่จะช่วยในการทำงานให้สะดวกขึ้นอีกด้วย ปัญหาจำนวนคอมพิวเตอร์ยังไม่เพียงพอกับจำนวนเจ้าหน้าที่ ทำให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรบางส่วนไม่มีโอกาสได้ใช้คอมพิวเตอร์ เพราะผู้ร่วมงานใช้อยู่

1. 2. ปัญหา และอุปสรรคด้านโปรแกรมที่ใช้

จากการศึกษา พบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประสบปัญหาขาดความรู้ความเข้าใจด้าน โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เข้าใจ ได้ยาก ใช้งานยาก บางโปรแกรมมีความซับซ้อนและจดจำได้ยาก จึงทำให้ไม่มีความชำนาญในการใช้โปรแกรมต่าง ๆ มักเกิดปัญหาโปรแกรม Error อันเนื่องมาจากปัญหาเรื่องภาษา เพราะโปรแกรมส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษ มีปัญหาเรื่อง virus ทำให้เกิดความเสียหายด้านข้อมูล นอกจากนี้ยังพบว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรยังไม่สามารถลงโปรแกรมใหม่ ๆ ได้เนื่องจากเครื่องคอมพิวเตอร์ในสำนักงานนั้นล้าหลัง ไม่รองรับโปรแกรมใหม่ ๆ ได้ ไม่มีความรู้เรื่องโปรแกรม ทำให้ใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ได้ไม่เต็มที่

1.3. ปัญหา และอุปสรรคด้านตัวผู้ใช้งาน

จากการศึกษา พบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประสบปัญหาด้านสุขภาพของตัวเจ้าหน้าที่เอง เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในภาคเหนือส่วนใหญ่ค่อนข้างมีอายุ จึงมีปัญหาเรื่องสายตาในการมองหน้าจอคอมพิวเตอร์ ปัญหาการขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องคอมพิวเตอร์ ปัญหาด้านภาษาอังกฤษ ขาดความชำนาญในการใช้งาน ทำให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรไม่ชอบที่จะใช้คอมพิวเตอร์ และไม่มีความมั่นใจที่จะใช้งานคอมพิวเตอร์ ปัญหาการไม่มีเวลาใช้คอมพิวเตอร์ เนื่องจากเจ้าหน้าที่มีภารกิจในการทำงานมาก นอกจากนี้บางส่วนยังไม่มีประสบการณ์การใช้คอมพิวเตอร์

2. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในภาคเหนือต้องการให้มีการจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มากที่สุด(ร้อยละ 31.8) ดังแสดงในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ข้อเสนอแนะในการใช้คอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

N = 305

ข้อเสนอแนะ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
จัดการฝึกอบรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์	97	31.8
เพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอ	9	3.0
ติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ต	1	0.3
จัดทำโปรแกรมที่เข้าใจง่าย	5	1.6
ควรมีคู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่โดยเฉพาะ	1	0.3
ควรมีเจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์โดยเฉพาะ	1	0.3
ควรใช้เวลาเจ้าหน้าที่ในการใช้คอมพิวเตอร์	1	0.3

สำหรับข้อเสนอแนะจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรนั้น พบว่า หน่วยงานควรจัดการฝึกอบรมในเรื่องคอมพิวเตอร์ให้มากและอย่างทั่วถึงในด้านต่าง ๆ เช่น การซ่อมบำรุง โปรแกรมการใช้งาน ให้กับเจ้าหน้าที่เพื่อให้เจ้าหน้าที่นั้นสามารถใช้งานคอมพิวเตอร์ได้จริงและเป็นไปอย่างมั่นใจและเข้าใจ นอกจากนี้ หน่วยงานควรจัดงบประมาณในการจัดสรรหาเครื่องคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอกับจำนวนเจ้าหน้าที่ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ทุกคนมีโอกาสได้ใช้คอมพิวเตอร์อย่างทั่วถึง จัดซื้อคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยและมีคุณภาพ ติดตั้งอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในสำนักงาน เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถค้นคว้าข้อมูลอันเป็นประโยชน์ ควรจัดทำโปรแกรมสำเร็จรูปที่เกี่ยวข้องกับงานด้านส่งเสริมการเกษตร ควรมีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในเรื่องคอมพิวเตอร์โดยเฉพาะ ควรจัดให้มีคู่มือการใช้งานคอมพิวเตอร์ให้แก่เจ้าหน้าที่โดยเฉพาะ และสุดท้ายหน่วยงานควรสนับสนุนการใช้งานคอมพิวเตอร์ให้กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรให้มากขึ้น โดยใช้เวลาเจ้าหน้าที่ในการใช้คอมพิวเตอร์